

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 15 K
3/4 . . . . . 10 .
1/2 . . . . . 5 .

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriskem in Gradiškem“ in „Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne središča“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici, števil. 7 I. nadstr. v Goriski Tiskarni. A. Gabršček. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstam če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice. Dopolnje naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izbaja neodvisno od „Soča“ vsa petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovašnik v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Rabčič) tiska in zal.

Česka „Ústředni Matice Školská“.

(Vnesek k bodoči reorganizaciji „Družbe sv. Cirila in Metoda“.)

Kadarkoli vzpodbujamo narod k delavnosti in ga navdajamo z upom v slovansko bodočnost, kaže se pred vsem na naše severne brate — Čeha, ki jim po omiki in izobraženosti nihče ne more odrekati enega prvih mest med kulturnimi narodi. Celo Nemci, ki sicer kriče, da se boje le Boga in nikogar drugega, imajo strah pred naraščajočo silo izobraženega češkega naroda. In zakaj in od kod ta strah Nemcev? Odgovor ni težak. Potujčiti se da le neizobraženo in nevedno ljudstvo, ne pa narod, ki je organiziran v društvih, ima dobre ljudske in srednje šole, narod, ki ima najvišjo šolo, je nepremagljiv in trden dovolj, da se ubrani najhujšega pritiska.

Tudi češkemu narodu niso bila sejana pota z rožicami, ko je vzdignil glas: Dajte nam čeških šol. Še Rieger sam pravi, da je hodil v nemške šole, kajti le ljudske šole so bile okrog l. 1848. češke, srednje in visoke šole pa le nemške.

Prišlo je l. 1848. in Čehi so znali porabiti ugodno priliko drugače nego Slovenci. Izvajali so si počasi vse šolstvo s češkim utajim jezikom in zadnja zmaga je bila dobljena z vseučiliščem l. 1882.

Tako je dobro poskrbljeno v čisto čeških krajih za vzgojo z izvrstnimi šolami, katere vodi v narodnem duhu vzgojeno učiteljstvo. Drugače in slabše pa je bilo in je še deloma s češkimi šolami v mešanih krajih, posebno tam, kjer so Čehi v veliki manjšini in kjer jih je nemška nadoblast silila, pošiljati otroke v nemške šole, ker jim v kljub opravičenim zahtevam niso hoteli dati čeških šol.

Ker od države ni dobil svoje pravice, je krenil češki narod na pot — samopomoči.

L. 1880. so sestavili prvobornitelji češkega naroda društvena pravila na podlagi pravil nemškega „Schulvereina“, ki se je ustanovil leto popreje, češ, da bo v mešanih krajih nemški deci oskrbel primerno število

otroških vrtcev, ljudskih šol itd. In začeli so pravo, kajti vlada je morala potrditi predstavljena pravila in tako je bila ustanovljena 5. grudnia 1880. „Ústředni Matice Školská“, katere delokrog se razteza po celi Avstriji in ki ima pravico ustanovljati otroške vrtce, ljudske, srednje, trgovske in sploh vse šole, da, celo univerzo. Imel je tedaj narod svojo osrednjo šolsko družbo in treba je bilo iti na delo. Prvo je bilo zagotoviti si letne dohodke, ustanoviti povsod podružnice, poučiti narod o važnosti narodne češke šole, pridobiti ljudi v narodno mešanih krajih, da zahtevajo od nasprotnikov čeških šol. In dosegli so v kratkem času velikih uspehov, kajti danes imajo Čehi celo vrsto ljudskih in srednjih šol, ki bi jih nikdar ne imeli, ako bi se sami ne postavili na branik in v imenu človekoljubnosti prosili podpore pri narodnih društvih in ljudeh. In to človekoljubnost in dobrotelost Matice je spoznala celo c. kr. vlada, ki jo je oprostila kolekovanja pri dopisovanju z javnimi uradi (razven v civilnem procesu) in ji znižala telefon za polovico.

Šestindvajset let rešuje Matica deco pred požrešnim tujim žrelom, in vse, kar je dosegla, je dosegla v boju za pravično stvar; z vsako novo šolo pa je pokazala svetu novo krivico, ki se godi češkemu narodu.

Ko se je ustanovila Matica, tedaj se ni bilo toliko političnih strank, kot jih je danes, a kljub temu, da je danes razdeljen narod v nebroj strank in stranic, vendar je vsem Matica sveta, vsi delajo za njen prospah in njeno korist. Ne gre se zato, kdo je prvomestnik, ampak kakšen je, ali je delaven in zmogel ali ne. Ne odločuje pri sestavi odbora procentualno strankarsko zastopstvo, ampak le delavci, bistroumni in neomagljivi postanejo člani odbora, kajti vsakdo ve, da kdor prevzame odborniško mesto, prevzame s tem veliko odgovornost pred celim narodom, in sram bi bilo onega, ki bi prevzel a ne izpolnjeval dane mu naloge. In pri nas Slovencih? Kako se dela pri nas? Bila je skupščina; par fraz in številki in stari odbor, hočeš, nočeš, mora ostati, ker želimo to odborniki. Lani prvič se je temu uprla večina. (Konec prih.)

DOPISI.

Rihemberg, 19. avg. — V zadnji „Gorici“ se je spet oglasil g. Štrancar iz Rihemberga, kjer opisuje, kako se je g. Poniž odpovedal orgljanju radi tesne (ha ha!) cerkve in oddaljenega stanovanja. Mi se s Štrancarjem, ki se z resnico nikoli ne more sprijazniti in je nikoli ne bo mogel prebavljati, ne bomo spuščali v dolge polemike. Ampak mu le to še enkrat povemo, da se je sam izrazil, kako bi se rad iznebil Poniževega orgljanja, in potem ko je ta odstopil, se zopet izjavil, da je težko zdaj babnicam v cerkvi, ker se ne góde več tam po taktu za ples. — G. Poniž res ne potrebuje organistovske službe in bi se prej ali slej sam odpovedal, a da je Štrancar lojalno napram njemu postopal, je laž. Zato pa je Poniž napravil vsemu konec in se odpovedal.

Organistovo službo bi bilo treba razpisati. Štarašine so tudi bili, če ne lažejo, vsi za to. Toda Štrancar se ni oziral na to. Še več, odbil je ponudbo za orgljanje zmožnega domačega učitelja, ki je hotel prevzeti službo za polovično plačo, kakor se plača zdaj, ko znaša njegova stalna plača ne 400, ampak 600, če ne 800 kron. Sicer pa kaj Štrancarju mari; saj ne gre iz njegovega žepa! Pravi tudi, da službe ni bilo časa več razpisati, ker se je Poniž tikom pred odstopom odpovedal. To pa je res lep izgovor! Osem ali štirinajst dni ne bi mogli opraviti brez organista, mej tem ko smo celo brez župnika bili mesece in mesece! Pojte, Štrancar, polžem pet...! Vi niste rabili organista, tudi vam za orgljanje nič mari ni; vi ste le rabili pridnega podrepanika, ki naj vam ga občina plača. Saj ga pa tudi reveža vidimo vedno okoli: Če pride turšiča, mora čakati na postaji, blago hodi ponujati okoli, dolžnike hodi trest, v posojilnico ga silite, da bi vam pomagal raztegavati niti po občini do še samostojnih ljudi itd. Kaj ne da je to res? In škoda je, če ste nadlegoval Kokošarja za svet! Strašiti pa vas je počela samota v občini: pogledate na okoli, a nikjer ne najdete svojih zvestih... gola pustota in praznота. Kmalu bosta z vrednim drugom, očko župa-

nom sama! Gosp. Poniž bi vam lahko ohladil pekočino, pa niti on nima vsmiljenja, da bi po dveurnem nagovarjanju vam kaj hladilnega podpisal, čeravno ste mu za vse neizmerno hvaležni.

Črnič, 20. avg. 1907. — (Nestrpnost liberalnega učitelja.) — Pod tem naslovom se je v 67. št. „Gorice“ neki unduti, domišljavi in čez vse hudobni denuncijant razčeperil tudi na me, češ, do sedaj te nisem mogel, a sedaj te udarim, da se bode ves klerikalni in liberalni svet nad tvojo pregreho zgražal. Pobrál si kost, kakor kak izstradani pes; ni ti bilo prav nič na stvari, nego le na tem, kako bi me bolj razžalil in ponižal. Če si pa dosegel s tem svoj plemeniti namen, je drugo vprašanje. Prepričan sem pa, da nisi sam, nego da imaš enega tistih pomagačev, ki so navadno polni krščanske strpnosti, kajti ne morem si misliti, da bi v eni sami koži zamogla tčati toliko hudobija.

Vsa stvar bila je taka: Pred kakimi 3 tedni pride k meni Jušt Vuga in mi ponudi v nakup sliko S. Gregorčiča, a jaz mu v šali rečem: A, kaj, Gregorčič je bil tudi klerikalec; ne vzamem ne. Na to se Vuga obrne in steče po stepnicah iz hiše. Ker se mi je zazdelo, da je vzel Vuga te besede za res, pohitim k oknu, da ga pokličem nazaj, a ker se mi je vže skril za vogal, ga nisem mogel več poklicati. Poslal sem brž nekega dečka za njim, da bi mu rekel, naj se vrne in mi prinese sliko, katero rad kupim. Vuga se je kmalu vrnil in jaz sem mu dal za sliko, kolikor je zahteval. Vuga me je celo prosil, naj ne zamerim in pristavi: Oba sva se menda preneghila. Vugo pa poznam vže kakih 30 let, mislil sem, da vzame šalo za šalo ter nisem iskal pri njem ne liberalizma ne klerikalizma. Vprašam te pa, dobra duša, zakaj si čakal z dopisom toliko časa? Saj ta dogodek si zvedel hitro, celo nemudoma, in zdi se mi, da bi mi bil celó prizanesel, ako bi ne bil imel poslanec Štrekelj shoda v Črničah. Misli si morda, da vam bodem tudi jaz pomagal goniti Štreklja iz Črnič. Ne! v to naj vam služi kedo drugi s kombiniranim obrazom. Kar se pa tiče profitiranja v moji

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Gospa Chevreuse, o kateri smo tako pogosto govorili v povesti »Trije mušketirji«, ne da bi bili imeli priliko, predstaviti jo našim čitateljem, je veljala še vedno za zelo lepo žensko. Res, dasi je imela v tem času že svojih štiriinštrideset ali petinštrideset let, jih je kazala komaj osemindeset ali devetinštrideset; imela je še vedno svoje lepe svetle lase, svoje velike živahne in inteligentne oči, ki jih je tolikokrat odprlo spletkarstvo in tolikokrat zatisnila ljubezen, in svojo nimfisko postavo, tako da je mislil, kdor jo je videl od zadaj, da je to še vedno ono mlado dekle, ki je skakalo z Ano Avstrijsko čez tisti tuilerijski jarek, ki je ugrabil leta 1683. francoski kroni naslednika.

Sicer pa je bila še vedno tista razposajena stvar, ki je znala vtisniti svojim ljubezenskim spletkam takšen pečat originalnosti, da je njena družina skoro zaslovela vsled tega.

Bila je v majhnem budoarju, čegar okno je gledalo na vrt. Ta budoar je bil po modi, ki jo je vpeljala gospa Rambouillet, ko je sezidala svojo palačo, pregrnjen z modrim damastom, posejanim z rožnatimi cvetovi in zlatimi listi. Bilo je pač zelo kometno, da je ostala ženska v starosti gospe Chevreuse

v takem budoarju, zlasti tako, kakor je bila v tem trenutku, ko je ležala iztegnjena na divanu, glavo naslonjeno na rob divana.

Ko je lakaj naznanil Athosa, je na pol vstala ter radovedno privzdignila glavo.

Tedaj se je prikazal Athos.

Bil je oblečen v vijoličen žamet z našitki jednake barve; gumbi so bili od brušenega srebra, plašč ni kazal nikakih zlatih okraskov, in njegov črn klobuk je zakrivalo priprosto vijolično pero.

Čevlje je imel iz črnega usnja, in od svetlega pasu mu je visel oni meč s krasnim ročajem, ki ga je bil Porthos tolikokrat občudoval v ulici Férou in ki mu ga Athos ni hotel nikdar posoditi; ovratnik njegove srajce je bil obšit s finimi čipkami, in tudi po zadnjih delih njegovih čevljev so padale čipke.

Na celi postavi tega človeka, ki so ga naznanili gospej Chevreuse pod čisto tujim imenom, se je poznalo, da mora biti to plemič visokega rodu; zato se je gospa Chevreuse na pol dvignila ter mu ljubko namignila, naj sede na stol poleg nje.

Athos se je priklonil ter slušal. Lakaj se je hotel odstraniti, pa Athos mu je dal znamenje, naj ostane.

— Milostna gospa, je dejal vojvodinji, bil sem toliko predrzen, da sem prišel v vašo palačo, dasi me ne poznate; posrečilo se mi je, da ste me blagovolili vsprejeti. Sedaj se pa še drznem, prositi vas za poluren razgovor.

— Dovoljujem vam to, gospod, odvrne gospa Chevreuse s svojim najljubkejšim smehljajem.

— Toda to še ni vse, milostna. O, jaz sem velik domišljavec, saj vem! Razgovor, za katerega vas

prosim, naj bi bil razgovor na štiri oči, in želei bi, da bi med tem nihče ne motil.

— Ne vsprejemem nikogar, pravi vojvodinja Chevreuse lakaju. Odidite.

Lakaj je odšel.

Za trenutek je nastal molk, med katerim sta se ti dve osebi, ki sta na prvi pogled spoznali druga na drugi, da sta visokega rodu, opazovali, ne da bi kazala jedna ali druga kako zadrego.

Vojvodinja Chevreuse je prva prekinila molk.

— No, gospod, je dejala, kaj ne vidite, da nestrpno pričakujem?

— In jaz, milostna, odvrne Athos, jaz vas gledam z občudovanjem.

— Oprostite, gospod, pravi gospa Chevreuse, meni se mudi izvedeti, s kom govorite. Gotovo ste dvorjan, to se ne da tajiti, in vendar vas nisem še nikdar videla na dvoru. Morda pa prihajate iz Bastille?

— Ne, milostna, odvrne Athos smehljaje, toda morda sem na potu tja.

— Ah! potem mi pa hitro povejte, kdo ste, in pojdite odtod, pravi vojvodinja v tistem šaljivem tonu, ki jo je delal tako dražestno, zakaj dovolj sem že kompromitirana, prav nič se mi ni treba še dalje kompromitirati.

— Kdo da sem, milostna? Povedali so vam moje ime: grof La Fere. Tega imena niste nikdar poznali. Nekoč sem nosil drugo ime, ki ste ga morda poznali, katero ste pa gotovo že pozabili.

— Torej povejte mi ga.

(Dalje pride.)

dolgoletni službi, povem ti, da sem profitiral prav zadosti, a od tebe prav nič, tudi v slučaju ne, če bi bila skupaj zrasčena, kakor sta bila sjiamska brata, ker hudoben biti, se nisem hotel nikoli učiti.

Kako pa pesnike merim, to naj tebe prav nič ne skrbi. Jaz sem pokojnega Gregorčiča častil, ko si imelo ti še lupino na glavi. Kje si bilo ti tisti čas, ko se je ubogi Gregorčič javno vivisekiral in ko smo mu v tolažbo napravili „Pri Rebku“ banket, se ve, na tiho in v strašnem strahu, ker so se nekateri izmed častilcev bali, da bi vtegnili izvedeti o tem hudodelstvu takratni goriški bogovi. Celo zadevo pa so njegovi najintimnejši prijatelji izročili meni, ki sem vso stvar vodil in izvel v popolno zadovoljnost slavljenca in slaviteljev.

Največ hudobije si pa pokazal proti koncu dopisa. Tu pa te pozivljam in apeliram na tvojo čast, če je še kaj imaš, da poveš, kaj najdeš spodtikljivega na mojem upokoju. Jaz grem v pokoj in sicer res v zaslužni pokoj, razumeš? Ti pa glej, da si ga tako počeno zaslužiš, kakor sem ga jaz, in da ti ne bode vest ničesa očitala na koncu 41 let službe, kakor ne očita sedaj meni. Moja napredna luč, vedi, se prav nič ne straši svetlobe tvoje nazadnjaške, in da je ne vpihneš s svojo smradljivo sapo, katero si spustil v 67. št. „Gorice“, tudi če se tako napneš, da počiš, o tem bodi prepričan. Nič ne bo za njim jokaj, praviš. Na ta stavek ti za danes nič ne odgovorim, a ti najbrže v kratkem tako poribljem pod nosom, da bodeš kihaj, kakor kaka seljava ovca. Poznam dobro tvoj namen; izzivaš me, da bi kaj rekel, kar bi ne bilo morda še komu drugemu všeč. Lahko pa trdim, da ves čas svojega službovanja v Črnicah nisem nikomur provzročil solzih očij ne z besedo, ne z dejanjem; nikogar nisem razžalil, nikomur nič slabega storil, in to mi zadostuje. Z največjo podlostjo si pa zapečatil svoj zlobni spis z besedami: „zadoni na uho pri odhodu njemu znana — a neljuba godba!“ — Povedal si, kako ti je bila tista lepa godba všeč. Zdaj vem, zakaj si se takrat tako hinavsko muzal, bil si prav gotovo komponist in skrit kapeinik. Vsa čast ti! Pač sram bi te moralo biti gori navedenega stavka, ako bi imel še kaj sramežljivosti v svoji plemeniti duši. Torej k nepoštenemu in vso vas sramotečemu dejanju hujskaš nerazsodne ljudi proti meni, in to brez najmanjšega vzroka? Sram te bodi! Možak si res na svojem mestu! Črničanje naj se ti prav lepo zahvalijo, kar tudi zaslužiš, ker jih vsodbujáš k hudobnemu početju ter s svojimi zlobnimi dopisi odganjš in strašiš druge učitelje, ki bi vtegnili prositi za službo v Črnicah. Ako me Bog pusti še kaj časa živeti, še vže še srečamo!

Hranim še nekaj vprašanj za te in za tvojega pomagača. Ti ne veš, kje si mehek, a jaz vem prav dobro. Strnad.

Iz Volikih Žablj, 14. avgusta 1907. — Že dolgo se ni oglasil nikdo v Vašem cenjenem listu iz naše občine. Cenjeni čitatelji mislijo, da je tu vse v redu ali pa, da je vse klerikalno. Ne eno, ne drugo ni vzrok, da se ni kaj poročalo v Vaš cenjeni list, še celo v tako kritičnih časih, kakor je bilo ob času volitve. Mi smo celo molčali, ko je Brenclj na shodu prođajal svoje neslanosti in preobračal kozle, kajti prepričani smo, da Brenclj ne pride več tako hitro v Žablje, sicer sedaj imamo njegovih bratcev mnogo za nasledo, kakor je bil tudi on ob času volitve velika nadlega ljudstvu. Da je bil politični mir ob času volitve v naši občini, se moramo zahvaliti edino le temu, da ni bilo hujskanja s prižnice. Na druge backe agitatorje se pa nismo ozirali, kajti bili so kakor sv. Blaža žegen, posebno pri naših odločnih možeh in mladeničih. Da smo jim pa privoščili malo veselje, da pridejo do znage Plehajnarja, smo pridno jemali ponujane glasovnice s Petrovim imenom; seveda smo jih porabili, kje, to se pa ne spodobi tukaj omeniti.

V kratkem bodo tukaj občinske volitve in klerikalci bodo z enim porazom bogatejši.

V nedeljo smo imeli čast poslušati v Sv. Križu govor našega velezaslužnega drž. in dež. poslanca Štreklja. Razložil je svoje delevanje v drž. zboru in razkrinkal tudi slabo gospodarstvo v dež. zboru, za kar je žel mnogo pritrjevanj od nad 500 zbranega ljudstva. G. Medvešek, nadučitelj v Sv. Križu, je v svojem kratkem in jedernatem govoru posebno ožigosal in protestiral proti novemu deželnemu volilnemu redu, nakar se je enoglasno sprejel protest. G. Mrmolja, učitelj v Dobravljah, je energično nastopil ter stavil razne resolucije.

Obžaloval je posebno, da nima navzočega od županstva nobenega zastopnika, ki bi potožil svojemu poslancu težnje svojega ljudstva. Nato se je nekje v ozadju, v „marode-zimru“ od garde, oglasil župan Vovk, ki je rekel, da mu je prevroče biti v zborovalni dvorani. Gotovo mu je prihajala ta vročina od slabe vesti, kajti menda ga je bilo sram gledati v obraz našega odličnega poslanca, kateremu je bil pred kratkim še tak nasprotnik. Našega župana vidiš na vsakem klerikalnem shodu sedeti tik kakega brenceljna, tam mu ni prevroče, kadar se gre pa za kak prid v občini, mu je pa prevroče. Menda, kakor se sliši, mu bode ta vročina kmalu „pasala“ in dobi zaslužni pokoj. V „marode-zimru“ z g. županom je bil tudi njegov adjutant Stopar. Ne zamerimo pa g. Stoparju, ker ni bil v zborovalni dvorani, kajti zaradi prevelike agitacije za Plehajnarja je dobil živčno bolezen, za katero je pa hotel vreči kriydo na neke naprednjake, proti katerim je vložil tožbo. V obtožnici je navedel vsa svoja dobra dela in častne sarže, kakor podžupan, odb. krajnega šolskega sveta itd.; tudi se je pohvalil, da je oče sedmih otrok, samo to je pozabil, da se njegovih otrok cesar nima nič kaj veseliti. Na obravnavi je trdil, da so mu ti prokleti liberalci, kakor A. D. v Ž., J. T. in V. H. Dob. povzročili veliko živčno bolezen. Na vprašanje g. sodnika v Ajdovščini, kako in s čim mu je prišla ta huda živčna bolezen, je odgovoril, da od strahu, ker je agitiral za Plehajnarja in naenkrat, da je zagledal gori navedene pred seboj. G. sodnik: Kaj so vam pa storili? Nič, samo D. me je gledal, da bi me kmalu z očmi snedel. G. sodnik je nato rekel, da ni še slišal, da bi kdo z očmi koga snedel, in je obtožence oprostil. G. Stoparju svetujemo, da naj zaradi živčnih boleznj opusti vsa svoja častna mesta, drugače mu preskrbe že Dobravci „penzion“.

Iz Bovca. — Ko sem čital v „Gorici“ v dopisu z Bovškega o kisljih kumarah, je tudi mene hudo prijelo, da Vam moram napisati par notic za Vaš cenjeni list.

Dr. Kraigher, naš vrli zdravnik in somišljenik, „kislja kumara“ za črnorizce, odide iz Bovca. Kolikor nas je zavednih, naprednih Bovčanov, vsi žalujemo ob njegovem odhodu, ker tako dobrega in večšega zdravnika ne dobimo tako kmalu. Klerikalcem je seveda dober zdravnik deseta briga, saj nad nje ne pošlje ljubi Bog itak nobene boleznj in če jih že malce zaradi kakega majhnega pregreška (grehove ne poznajo) „podroca“, plačajo par desetice po sv. maši za prošnje in bolezen je „panana“. — Dr. Kraigherju pa kličemo pri njegovem odhodu: Hvala Vam za trud in požrtvovalnost, sreče Vam želimo drugod v večji meri, kot ste jo imeli v „klerikalnem“ Bovcu!

„Nujno je potrebno, da se kmalu temeljito popravi kapela sv. Trojice, ki se nahaja ob cesti poleg „Občinskega doma“, tako piše „Gorica“. Jaz pa Vam pravim Bovčani: „Niti yinarja ne dajte za zidove, ki Vam ne bodo nikoli nič nesli, ampak pomagali samo težiti in polniti nenasiťljivo cerkveno bisago!“ V Bovcu je polno takih revežev, ki hodijo s praznim želodcem okoli. Te pogledjte, tem dajte in pomagajte jim, zasluge bodo večje, kakor če daste svitile kronice za mrtvo zidovje. V Bovcu imamo zadosti 2 cerkvi, za luksus pa ne moremo mi davkoplavevalci skrbeti; če ga hoče cerkev imeti, naj si ga poskrbi sama!

Klerikalci skrbijo le za poneumnevanje ljudstva. Sv. Trojici bi radi poskrbeli lepo hišo, petega razreda pa se bojijo kakor hudič križa. Ne pet, šest, osem razredov bi rabili, da bi se zapeljanim ljudem enkrat pamet zjasnila in bi jih lahko strgali iz klerikalnih krempljev. Od tod strah pred šolo! Cerkev ja, šole pa ne, da se ljudje ne „ferderbajo“.

G. učitelj Kavš, izboren pedagog, je dopisniku trn v peti. Ostudno se zaganja vanj in mu misli na novem mestu v Hudijužni s tem na ugledu škodovati, kar se mu pa ne posreči, ker ugled, ki ga je užival med nami, gotovo ne bo manjši v Hudijužni, dasiravno je nasprotnik klerikalnega zmaja (brez „—“). — Če bi se vsi posvečenci brigali za Kristusove nauke tako, kakor g. Kavš in g. Dominiko za šolo, gotovo ne bi jim preostajalo časa za zdražbe, konsume, posojilnice itd.

Hudo so pritisnili tudi pri nas pasji dnevi, kateri so na klerikalce tako vplivali, da so misel na ustanovitev „katoliške“ posojilnice popolnoma opustili. Nekateri pravijo, da jih je sv. Duh razsvetlil! Za sedaj konec, drugič več.

Volčji grad. — V „Primorskem listu“ od 18. aprila t. l. št. 16. izbruhnil je Vincenc Metlikovec iz Volčjegrada, glavni klerikalni voditelj v naši okolici, največje svoje veselje nad Antonom Pipanom, zidarskim mojstrom in podjetnikom zidarskega dela dveh novih obč. vodnjakov v Komnu, ker je bil zadnji pred c. kr. sodnijo v Komnu obsojen radi razžaljenja časti njega na 20 K globe oziroma 2 dni zapora.

Pregovor pravi, da kdor se zadnji smeje, se najbolje smeje, in tako je tudi v tem slučaju. — Obe stranki sti vložili priziv in na razpravi dne 7. avgusta t. l. na c. kr. deželnem sodišču v Trstu je bil Pipan popolnoma oproščen ter je Cenetu celó daroval vse stroške. Metlikovec kakor pobožni človek je imel s seboj kapucinarsko vrvin svojega pobočnika, soseda — čevljarja, kateri si je vkupil „Piccolo“, kojega je ves čas pred razpravo v čakalnici gledal, ker čitati ne zna, v popolnem zaupanju, da s tem gotovo sodni dvor „panata“. Ne „kapucinarska vrva“ ne „Piccolo“ nista hotela pomagati ter je Vinko popolnoma obsedel!

„Primorski list“ prosimo, da ponatisne to vest, da spoznavajo njegovi čitatelji, da „podoknica“ je Cenetu popolnoma ugajala in ne kakor trdi on v navednem „Primorskem listu“.

Kakor se splošno sliši, Cene nima v pravadah posebne sreče, dasi nosi tretji red in na hrbtu križ.

Iz Sela na Vipavskem, dne 19. 8. 07. — (Batujski, Črniški in Dornberški klerikalci iz Sela izžvižgani. Klerikalci zašli v sršenovo gnezdo.)

— Preteklo nedeljo dne 18. t. m. so prišli gori omenjeni klerikalci v naše napredno Selo, in so imeli tu pri nekem Berlotu nekakšno veselico. Od nas Seljanov se te veselice ni nikdo udeležil, razun par farovških podrepnikov. Zato tudi ne vemo, kako, kaj in kakšno je bilo tam pri Berlotu. Le po besedah prebrumnega Kosovelovega fanta Toneta, koji nam je rekel, da „še več so pričakovali kot je bilo“ (revez je hotel reči najbrže, da še več je bilo, kot so pričakovali, pa ker je hotel farbat, je bila poslana nadenj „kazen božja“, da je povedal narobe in po pravici) moramo konstatirati, da niso ubrali pri veselici vsega vkup toliko, kot so potem v krčmi pri Krkoču pojedli. Naj omenimo še, da na veselici pri Berlotu ni smelo manjkati učitelja Merljaka. Ta človek hodi za gospodi nunci kakor kakšen otrok za materjo. Morda mu dajajo popje bombone, zakaj proketo drugače bi ne maral laziti tako za njimi.

Ko so pri Berlotu kotali, so prišli v krčmo h Krkoču jest in pit in sicer zunaj. Hitro ko so se začeli backi zbirati na cesto pred krčmo, so se začuli od naše strani, kjer smo sedeli Seljani, tupatam žvižgi. No, žvižgi so vedno naraščali in ko je bilo že nekoliko časa, je žvižganje že tako narastlo, da ni bilo čuti več nič. Bili so tudi štirje tamburaši iz Črnič, kateri so grozno mlatili, da bi užugali demonstrante, a videti ni bilo drugega kakor znake mlatenja; tudi pevci „Batujski glasbene matice“ so zaman napenjali svoja pluća, da bi prevpili demonstrante, akoravno jih je slišati pol ure daleč, ko pojejo v Batujski cerkvi, posebno pa ko udarijo ono „o Ti devica Majnica“.

No, vkljub temu, da jih je vse za norca imelo, da se jim je vse smejalo, staro in mlado, in od vseh strani vse žvižgalo do najmanjšega paglavca, niso imeli ti ljudje toliko sramote, da bi jo bili precej odkurili od nas iz Sela. Nekateri hudomušnejši so trdili, da so obleseneli. Niti popje niso imeli toliko pameti, da bi bili popihali iz sršenovega gnezda. Še-le ko je žvižganje narastlo čez mero in ko so demonstrantje začeli žvižgati okoli in okoli njih od bližu in daleč in so jim postajala tla prevroča, so jo med glasnim smehom, zabavljicami, krohotanjem in žvižganjem naglo odkurili „na varno“ v Batuje k Valetiču, kjer so se malo oddahnili od mačje muzike v Selu. Morda so se bali toče? Omeniti moramo tudi, da „oštir“ Krkoč je proti nam vedno zabavljaj. Seljani si moramo njegovo gostilno zapomniti prav dobro. Nam je pa to prav po volji, da je mož pokazal barvo.

Vam pa, mladeniči, koji ste še sedaj, ko pišemo letnico 1907. po Kristusu, pod farskim jarmom, rečemo in svetujemo, otresite se teh verig in stopite v vrsto ostale mladine, katera je vsa v naprednem taboru. Saj je sramotno za čednega mladeniča, da se pustí vlačiti in zastavljati javnemu zasmehovanju na komando kakega popa. To naj velja posebno Vam, o kojih vemo, da ste naprednega

duha, katere pa nunci mamijo z raznim breknjem in pejem, s tem pa Vam nastavljaajo lim, da bi se ulovili v njih politiške namene.

Ali Vam je potreba, da Vas vodijo popje okolu, kjer Vam potem napredna mladina prireja mačje muzike itd. Pustite backe in pope, naj sami pojedjo tisti krožnik golaža, kojega Vam dajo, da jim stafažo delate.

Našemu Lovru pa in črniškemu kaplanu svetujemo, ne silite več svojih backov v našo vas, kajti o drugi priliki Vam napravimo še hujšo mačjo godbo, katera Vam bo donela po ušesih, dokler boste živi. Seljan.

Pomankanje teka in motenje prebave

se ozdravi na najpriprostejši način, ako se pije redno **Bogaški „Templjev vrelec“**. Pri že zastareli in kronični boleznj te vrste, se priporoča „**Styria vrelec**“ (močnejši). Zaloga pri A. Seppenhofer-ju in A. Jeretič-u v Gorici.

Domače in razne novice.

Za pogorelce na Ponikvah. — Županstvu Ponikve so došli doslej sledeči darovi: Gg. Oskar Gabršček, župan in n. cest. odb. v Tolminu, K 50, dr. Peter Laharnar, vl. svet. v Črnicah (Bukovina) K 100, Fran Bajt, nadučitelj v Ajdovščini, K 10, trvdka Sarnik & Dekleva, Gorica K 10. Skupaj K 170.

Bog povrni ter daj obilo posnemovalcev. Županstvo občine Ponikve.

Mesto nagrade cerkvenim pevcem in „klinkarjem“ je darovalo županstvo iz Bilj za pogorelce na Ponikvah K 15.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabrala vesela družba na grajskem vrtu v Biljah 10 K.

V znak veselja radi zmage „Narodno-napredne stranke“ pri zadnjih volitvah v ujevem rojstnem mestu Ljubljani ter na Krasu ter slovenske zmage na Koroškem itd. daruje g. Drag. Štrucelj iz Ribeirao Preto preostanek njegovega računa v Gor. Tiskarni 15 K, in sicer za sledeča društva:

Za dijaško kuhinjo . . . . . K 5—
„ Narodni sklad . . . . . 5— in
„ Pevsko in glasb. društvo „ 5—
Skupaj . K 15—

Imenovanja. — C. kr. okrajni glavar v Sežani g. A. Rebek je imenovan namestništvem svetnikom. — Namestništveni tajnik dr. E. pl. Fabriz je imenovan okrajnim glavarjem, okrajni komisar U. baron Baum pl. Appelschoten pa namestništvem tajnikom. — Namestništveni koncipist E. pl. Urbas je imenovan komisarjem, konceptni praktikant E. Zupančič pa nam. koncipistom.

Deželnosodna svetnika dr. J. Fršković v Rovinju in H. Pederzoll v Trstu sta imenovana svetnikoma pri višji sodniji v Trstu. Kancelist pri tukajšnji drž. policiji H. Konec je imenovan oficijalom.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je volil blagi rodoljub, rajni radeški župnik Ivan Zagorjan 100 K. — Župljanom Senožeč, Šantpetra v Ljubljani in Radeč, kjer je služboval, ostane Zagorjan nepozaben radi svoje plemenitosti in značajnosti, Slovencem pa bodi posnemovalen vzgled rodoljubja!

Poroča. — Poroči se 1. sept. t. l. g. Čna Mimi Graf, hčerka urednika lista „Die Information“ g. Jos. Grafa, z gospodom Otonom Kastrikom, prokuristom kreditne banke na Reki. Naše čestitke!

Občina Bovec je na podlagi starešinstvenega sklepa podala peticijo na državnozbornsko predsedništvo za slovenske srednje šole in slovensko vseučilišče v Ljubljani, kakor tudi na namestništvo za premostitev slov. učiteljska iz Kopra v Gorico.

Serliški deželni zbor bo sklican okoli srede meseca septembra t. l.

Iz Bolca nam poročajo, da tamošnji c. kr. poštar g. Franc Ambrožič je imenovan voditeljem pošte na kolodvoru v Divači. — Gospod Ambrožič zapusti v Bolcu najlepše spomine. Bil je natančen in vesten uradnik, zunaj urada pa vrl narodujak.

Gospodu Teodorju Hribarju, laškemu gospodaru v „slovenski“ „Krojaški zadrugi“, je dopadel naš člančič o „Krojaški zadrugi“ v „Soči“ od torika tako zelo, da ga je obrobil s svinčnikom ter razstavil „Sočo“ v izložbi „Krojaške zadruge“ v veži. Prav, še bolj prav bi bilo, ako bi bil razstavil članek v izložbi na ulico!

O napisih na Gabrščekovi trgovini pišejo tudi v zadnji „Gorici“. Kdaj pa mislijo prestrahovati slovenski napis na „Krojaški zadrugi“, ki spleti občinstvo, kakor da bi bila ta prodajalna slo-

venska, ko je v resnici že v rokah zagrizenega Laha? Slovensčina je tu reklamno sredstvo za laškega nacionalca. Slovensčina tu ni vidni znak narodne ljubezni, narodne zavednosti in narodnega ponosa, ampak je grdo izkoriščana v laške namene. In tak naroden greh zagrešajo klerikalci, ki sleparijo javnost s slovenskim napisom, ko pa tiči v resnici za njim Lah. (Mi nimamo nič proti o sebi g. H. Umejemo, da se je okotil lepe prilike, ali omenjati ga moramo v velikem, kolikor tiče k stvari, s katero klerikalci skodujejo slovenski trgovini v Gorici.)

Iz opazk o „Krojaški zadrugi“ pa sledi to, da klerikalci smejo celo zlorabljati slovensčino za laško botežo, Gabršček pa bi kot trgovec ne smel nasproti nemškemu in laškemu kupujočemu občinstvu pošteno rabiti nemščine in laščine (ko je že umevno samo po sebi dal slovensčini prvo mesto), ampak odganjati bi moral to občinstvo, potem bi bili klerikalci zadovoljni. Ali ni res tako?

Kako je vse laško okoli „Krojaške zadruge“, sprizetje to dejstvo: „Krojaška zadruga“ se preselila v hišo „Monta“. Tam je bilo treba mizarjskega dela. Dasi imamo v Gorici polno dobrih slovenskih mizarjev, vendar „Krojaška zadruga“ ni oddala teh del slovenskemu mizarju, marveč Lahu! Tako so odjedli Slovencu zaslužka okoli 1000 K. Tako delajo tisti veliki Slovenci okoli „Centrifuge“ in „Gorice“. Znašajo se pa nad drugimi, ki niso nič zagrešili, radi tega, da bi skrili tako svoje velike narodne grehe! Žalostna nam majka! Prosimo g. Hribarja, naj razstavi tudi to notico v izložbi „Krojaške zadruge“, pa na ulico!

Iz zadnje „Gorice“ smo izvedeli, da se nahaja državni poslanec Fon v Bovcu, da je bolan in da prične kaj, ko ozdravi, s shedi. Prav tako, ljudski poslanci med ljudstvo, med svoje volilce! Pri tem se nam pa zdi le nekaj čudno. — Je že nekaj tednov, kar je končal državni zbor svoje delovanje in poslanci so šli na počitnice. Ako bi zbolel Fon kaj po koščanih sejah državnega zbora, bi bila sveta dolžnost „Gorice“, potolažiti njegove volilce, posebno še ker se je začel Štrekelj gibati po Krasu in po vipavski dolini. Ako je pa komaj sedaj zbolel, bi pa lahko v teh tednih že mnogo napravil. — Volilci v gorški okolici so bili že nevoščljivi svojim kraškim in vipavskim kolegom, in zato mora Fon med svoje volilce. Veseli nas, da je postal ravno oni Štrekelj, kateri, kakor pravi „Gorica“, ne zna nič, ne razume nič, v tem oziru učitelj sodnemu tajniku Fonu. Kako je „Gorica“ zabavljala na vsak shod, kako je smešila Štrekeljevo poudeno potovanje po njegovem volilnem okraju, in sedaj — vse se masčuje na svetu — mora tudi Fon postati smešen, ter iti med volilce.

Ravno tako je bilo pred par leti. „Gorica“ je zabavljala in smešila nabavo dveh hotelov od napredne strani, imenovala jih klopote, pisala trakuljaste članke, dopise in novice proti njim, dokler niso klerikalci sami kupili tudi enak hotel, ker so uvideli, da taki „klopote“ zamorejo mnogo koristiti slovenskemu življu v Gorici. Konstatujemo, da tudi klerikalce srečava pamet, če tudi tupa tam precej, precej pozno.

Kaj pa dr. Gregorčič? Kako naj ga „Gorica“ opraviči pred njegovimi volilci? Z boleznijo? Preveč nevernih Tomažev bi bilo. Z delom? Kaj še, prvo delo pravega poslance je njegov stik s svojimi volilci. Torej? In ravno sedaj bi bil imel dr. Gregorčič lahko par krasnih tednov, ubežal bi naši presolnčni Gorici, šel v hribe, danes tukaj jutri tam, mival bi blagodejni planinski zrak in na ta način bi mu postala poslanska dolžnost zdrava in prijetna zabava. Ali naj gre v gore, med svoje volilce, decembra meseca? Tega niti liberalci ne zahtevamo. Sedaj je bil čas! Če pa pojde sedaj, postane ravno tako Štrekeljev učencec kakor Fon, in učiti doktorje in tajnike, izkušene in neizkušene parlamentarce poslanskih dolžnosti, to ni kar tako pod ceno.

Poslanec, ki niso vsegavedni. — „Gorica“ pravi v „novici“ o pomanjkanju krme na Gorickem, da naj se tudi državni poslanci pravčasno opozorijo, ker oni niso vsegavedni, drugače se jim lahko neopravičeno očita, da ne skrbe za kmete...

Oni niso vsegavedni! Tako pravi „Gorica“ sedaj. Ob volitvah, ko je sleparila kmete, jih je pa slikala kot može, ki imajo največji vpliv, ki so zmožni, sposobni, ki se bodo brigali za vse, tako da bodo vse vedeli. Za vsegavedne so veljali tisti može kot kandidati, sedaj kot poslanci pa ne vedo nič. Iz tega razvidi vsakdo, kako je imela „Gorica“ za

norca volilce, ko jim je lagala, kake vrle poslanke bodo imeli, ki se bodo brigali z vso vnašo za nje. Sedaj se pa ne brigajo nič. In tudi ne vedo nič. „Gorica“ priporoča volilcem, naj lovijo okoli svoje klerikalne zaspance poslance, pa naj jim pripovedujejo, kaj treba storiti.

Vidite, tako je! Štrekelj je bil o vsem informiran na Dunaju, zato pa je mogel tudi že kaj dobrega storiti za kmete; ko je končal državni zbor, pa ni šel na letovišče in se ni skrtil v stanovanje, ampak kljub veliki vročini je šel med ljudstvo poročat in poizvedovat. Klerikalni volilci pa naj lovijo okoli svoje poslanke, če jih sploh morejo vloviti in če sploh bodo hoteli ti v svoji visokosti govoriti z njimi. Ion in Gregorčič sta obljubljala vse mogoče in nemogoče reči, ter se predstavljala kot velika, vsegavedna dobrotnika ljudstva — sedaj pa ne vesta nič. Saj smo pravili, da se sveti katoliški može širokoustijo le pred volilci, kadar jih ti izvolijo, potem pa — niso vsegavedni, to se pravi: ne vedo nič in ne delajo nič. Pametni so res tisti volilci, ki volijo take poslance!

Dijaska veselica v Kobaridu. — Dijaki v Kobaridu vabijo k veselici s plesom, katero priredijo dne 25. t. m. točno ob 7^{1/2} zvečer na dvorištu g. Alberta Mašera (pri Žganu) v slučaju slabega vremena, dne 1. septembra.

Vspored: 1. Pozdrav. 2. Volarič: „Slovenskim mladenkam“, ženski zbor s spremljevanjem klavirja in gosli. 3. Pagliaruzzi: „Rada“, deklamacija. 4. Volarič: „Na planine“ (Pagliaruzzi), mešan zbor. 5. „Dve tašči“, veseloigra. 6. Vilhar: „Mornar“, bariton-solo. 7. Volarič: „Divja rožica“, ženski zbor s spremljevanjem klavirja. 8. „Brat Sokol“, veseloigra. Po veselici ples in prosta zabava.

Vstopnina k veselici: Sedeži prve vrste 1 K, druge vrste 80 vin., tretje vrste 60 v, stojišče 40 v. Vstopnina k plesu 2 kroni.

Ker je čisti dobiček namenjen za Pagliaruzzijev spomenik, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Darovi se sprejemajo tudi od neudeležencev ter se objavijo v časopisih.

K obilni udeležbi uljudno vabi dijaški začasni odbor.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani sporoča, da se je nablalo v družbine nabiralnike v času od 1. januarja do konca julija 1907.: januarja 15 K, februarja 5 K, marca 80 K, aprila 10 K, majnika 38.77 K, junija 15 K, julija 91.41 K, skupaj 255 K 18 h.

Z imeni na dan! — „Gorica“ piše: „Neki tukajšnji slovenski trgovec — seveda „naprednjak“ — zalaga na tisoče razglednic, na katerih se šopirite nemščina in laščina, slovensčini ni dovoljen niti najzadnji kotiček! Neki slovenski krčmar v okolici — zopet „naprednjak“ — je postavil te dni novo tablo le v laškem jeziku. Ko ga je nekdo opomnil, da to ne gre, se je mož odrezal: „Kaj ne gre? Če sme Gabršček v Gorici, katerega dovolj redi in pase tiskarna, imeti na svojih botegah nemške in laške napise, zakaj bi jih jaz ne smel?!“

Gledé na to pozivljemo „Gorico“, da naznani imeni onega trgovca in onega krčmarja, o katerih govori v citovanih besedah iz članka „Sadovi Gabrščekove politike“ v svoji 69. številki. Potem bomo govorili dalje.

Cestni odbor in klerikalci. — Čudno se nam je zdelo, da je služila tudi pri volitvah v cestni odbor „vera v nevarnosti“ kot agitacijsko sredstvo od strani naših ljubih klerikalcev. Marsikdo se je zaman vpraševal, kaj ima vera opraviti s cestnim odborom. Rešitev tega na videz težkega vprašanja je pa zelo lahka, ako se pomisli na pregovor, ki pravi, da pelje vsaka cesta v Rim. Zato pa morajo biti tudi v cestnem odboru može, ki skrbe za ceste, ki peljejo v klerikalni Rim. In slednjič je treba tudi ono pot, ki pelje v nebesa, dobro tlakovati, ker drugače se bi kdo spotaknil in padel. Zato vidite je bila tudi pri volitvah v cestni odbor vera v nevarnosti, in sedaj smo le radovedni, kdaj ni vera v nevarnosti. Ko izvem, že povemo, menda pa bodo na to zaman čakali naši čitatelji.

Zaveza avstr. jugoslov. učiteljskih društev bo zborovala, kakor že naznanjeno, dne 24., 25. in 26. avgusta 1907. leta v Radovljici.

Za letošnjo glavno skupščino so zglasene sledeče razprave: 1. Slovensko združenstvo in sodelovanje učiteljstva pri njem. O tej točki poroča gosp. Viado Pušenjak, potovalni učitelj, ki ga je določila v to slav. „Zadružna Zveza“ v Celju. — 2. Neizmernost prostora in časa. Poročevalec gosp. Henrik Schreiner, c. kr. učit. ravnatelj v Mariboru.

— 3. Roditeljski večeri. Poročevalec gosp. Jakob Dinnik, nadučitelj v Ljubljani. — 4. Naše šolstvo. Poročevalec gosp. Janko Likar, učitelj v Ljubljani. — 5. Poročilo o posvetovanju delegatov glede snovanja avstr. slovenske učiteljske zveze. Poroča gosp. Drag. Pribil, c. kr. okr. šolski nadzornik na otoku Krku. — 6. Na delo med ljudstvo! Govori gosp. Anton Pesek, učitelj v Narapljah pri Ptujski gori.

„Gorica“ in zaponke. — Konstatujemo, da smo zaprli sapo „Gorici“ s sobotno notico o zaponkah družbe sv. C. in M. Take zaponke sploh niso na prodaj. Samo Gabršček naj bi jih prodajal! — „Gorica“ noče več pisati, da so na prodaj; s tem potrjuje, kako grdo je lagalo to farovski tobilo. Kar iz mislijo si kaj, potem pa pišejo cele romane.

Očka Korle Perinčič, ki pase ovce v Jamljah, nam je poslal popravek, katerega so mu napisali v Ljubljani. — Glasi se: P. n.! Sklicujoč se na § 19. tisk. zak. da 17/12 1862 drž. zak. št. 6 ex 1863 zahtevam z ozirom na članek, objavljen pod zaglavjem: Perinčič in ženske v št. 90 Vašega lista, da sprejmete v zak. roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da sem „kurat“ in „še vedno v službi“; res pa je, da sem vpokojen in le začasno pooblaščen duhovnik. 2. Ni res, da sem tožil le doberdobskega učitelja Brezigarja radi žaljenja časti; res pa je, da sem tožil tudi njegovega sina Emila, visokošolca in njegovega sorodnika Alojza Ferfolja. 3. Ni res, da je moral prositi odpuščenja in plačati stroške edini Brezigar, oče; res pa je, da so morali prositi odpuščenja, plačati stroške in protokolarno se izjaviti, da ne morejo nič reči proti moji časti, vsi tri od prvega do zadnjega. 4. Ni res, da je govoril resnico, ki je bila v „Soči“ že davno popisana, kdor je o meni rekel „tiste lepe reči“; res pa je, da je vsakdo kaznjivo ravnal proti § 488 kaz. zakonika.

V Jamljah, dne 17. avg. 1907.

Karol Perinčič, duh.

Dostavek uredništva. — Kaka je reč s tožbo in razsodbo v Trzinu radi Perinčiča, je popisano natančno v dopisu iz Doberdoba v zadnji „Soči“. Da Perinčič ne more nič popraviti, ve vsakdo, kdor pozna tega lepega nunca. Ta človek sili s „popravkom“ zopet na svetlo, namesto da bi se lepo skrtil, da bi se sploh ne vedelo, ali še živi ali ne. — Toda če mislijo „popravkarji“ v Ljubljani, da je prav, da se kaže očka Korle, ki po nevreduem nosi duhovsko suknjo, v javnosti, je tudi nam prav. Se zopet vidi, kakšni tiči rastejo med našo duhovščino. Perinčič vzbuja s siljenjem v javnost spomine na vse tiste grde reči, katere je počel. Svoj čas so ga celo farovski listi ohsojali, sedaj pa mu pomagajo in ga ščitijo. — „Gliha vkup štrih“.

Pasji dnevi imajo mnogo vpliva na „Gorico“. Še vsako leto sem opazoval ob tem času „Gorico“ in videl, kako polni svoje predale, ki bi drugače morali ostati prazni, z napadi na g. Gabrščeka, kakor da bi stala politika gorških Slovencev v znamenju igel in kioska. Pred dvema letoma približno se je zaganjala „Gorica“ v g. Gabrščeka radi „zlatega jelena“, letos ima na piki Gabrščekovi trgovini. Vesel bi bil, da bi dal g. Gabršček s kakim novim podjetjem drugo leto „Gorici“ zopet dovolj povoda za lajanje. Tako lajanje po eni strani ne škoduje Gabrščekovi podjetnosti, po drugi strani pa zamaši pusta „Gorica“ prav lepo nekoliko svojih kolon.

Glas iz občinstva.

O surovosti spravodnikov na novi železnici čujemo pogostoma pritožbe. V nedeljo je neki tak sprevodoik na postaji v Repentabru, ko so se vračali z veselice proti Gorici, kričal nad občinstvom kakor surov gospodar nad hlapcem ter podil ljudi v zadnje vozove. Ob 8^{1/2} zvečer je tema in občinstvo ne ve, kateri vozovi so prazni in kateri polni. Dolžnost sprevodnikov je, opozoriti občinstvo dostojno, kam naj gre, ne pa da vpijejo kakor čredniki na paši. Zahtevamo uljudnega ravnanja z nami. Surovost si pa enkrat za vselej prepovedujemo.

O tatvini na pošti v Nabrežini. — Pet izmed ukradenih pisem je bilo iz Italije (eno v Kostanjevico) v vrednosti 9760 K; dve pismi sta bili iz Gorice. Pošta je bila v Nabrežini v redu oddana, torej se je morala tatvina zgoditi le tam.

Neki ženski s Kobariskega je padei z voza v ulici sv. Ivana danes dopoldne zabo, v katerem je bilo okoli 100 jajc. Uboga žena ima veliko škodo. Jajca so se izlila po ulici, da je bilo videti, kot bi se izlilo po njej kos „rumenega morja“.

Pozor! — Slavnemu občinstvu naznanjamo, da pride odl. fotograf g. A. Jerkič prihodnji teden v Bovce, kjer ostane 8 dni na razpolago slav. občinstvu.

Afera Klemenčič-Ferjančič, o kateri se je pisalo svoj čas tudi v našem listu, je sedaj končana s popolno oprostivijo občinskega tajnika v Dekanih, g. Frana Klemenčiča. Isti je bil denunciran, da je v seji krajnega šolskega sveta do krvi petolkel učitelja Predloške šole g. Frana Ferjančiča. Državno pravdnistvo ga je vsled tega preganjalo zaradi težke telesne poškodbe — uraune osebe od strani uradnika v službi. Na okrajnem sodišču v Kopru je bil g. Klemenčič obsojen le po § 331. in 496. kaz. zakonika v 20 K globe. Vsled priziva g. Ferjančiča se je dne 17. t. m. vršila razprava na deželnem sodišču v Trstu. G. Klemenčiča je zastopal z izredno spretnostjo mladi odvetnik g. dr. Fran Brnčič, Trst, ki je dosegel, da je bil g. Klemenčič oproščen vsake krivde in kazni. —

Bralno in kmetijsko društvo na Vogrskem priredi v nedeljo dne 25. t. m. plesno veselico na Dobravi (ob okrajni cesti Gorica-Prvačina.) Odbor.

Razgled po svetu.

Opatija — Včeraj so slavili v Opatiji 25-letnico, odkar je zaslovela Opatija kot zdravilišče prve vrste. Bilo je veliko slavlje.

Svedrovel v Trstu. — Obiskali so blagajno v playžih pod Skednjem. Dva sta mehanika, ki sta šla „delat“, dva sta stražila. Zapazil pa jih je čuvaj in dva redarja sta bila blizu. Vse štiri tičke so uklenili in peljali v zapor.

Morilec izvoščekov v Trstu aretovan? — Policija v Trstu je prišla nekega Kalabreza, o katerem se sumi, da bi bil morilec Praznika in Mohoroviča.

Kuga v Indiji. — Državni tajnik za Indijo, Morley, je 16. julija v zbornici povedal, da je v prvih šestih mesecih l. 1907. v celi Indiji za kugo umrlo 1,060.067 ljudi.

Hrvalka Čitalnica v Kastvu priredi s sodelovanjem pevskega in tamburškega društva „Istarska Vila“ v proslavo 40-letnice svojega obstanka dne 25. t. m. ljudsko slavnost s koncertom in plesom.

Dinamična eksplozija na Nemškem. — V Dümitju, mestecu na Meklenburskem, je eksplodirala tovarna dinamita. Pri tej eksploziji je 12 mrtvih in 53 ranjenih oseb. Škoda znaša 30.000 mark.

VII. mednarodni shod socialne demokracije se vrši v Stuttgartu. Shod je velezanimiv. Posebno ostra je debata o militarizmu. Več sporočimo.

Raznoterosti. — Italijanski zunanji minister Tittoni se nahaja v Avstriji ter pride v Isl v soboto v družbi z Ahrentalom. — Francoski ministerski predsednik Clemenceau se je nahajal 21. t. m. v Marijinih varih; od tam je odšel v Monakovo. — V Maroku se nemiri ponavljajo. Govori se o novem napadu na Casablanca; tam je bilo ubitih 2000 Arabcev. — O generalu Steslju, ki pride pred vojno sodnijo, je napisal neki japonski general, da ni govora o kaki zanikernosti in izdaji Stesljevi, marveč da je izročil trdnjavo, ko je bilo jasno, da je vsaka daljša bramba brezuspešna.

V Dobravljah,

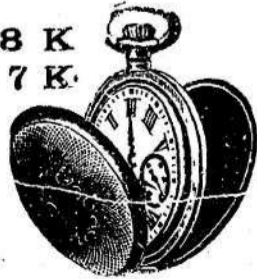
na lepem kraju Vipavskega ob železnični progi je na prodaj po nizki ceni velika in lepa hiša s prostranim vrtom in vodnjakom. Ista je primerna za kako obrt. Ako se ne želi same hiše proda se tudi lepo zemljiško posestvo. Po želji kupca se proda tudi samo hiša.

Obrniti se je do lastnika

IVANA JERKIČ-A, Dobravlje 33. Cesta-Sv. Križ.

Čujte! Čujte!

Prej 18 K
sedaj 7 K.

Krasna remontoir-Gloria srebrna ura s 8 močnimi pokrovi, bogato okrašena, dobro ideoča, 3 leta garancija, pošilja proti povzetju za samo 7 kron

Henrik Weiss — Dunaj XIV. 3.
Sechshausenstr. 5/8

Zenstvo!

Strjenje krvi itd. zdravi:
P. Ziervas, Kalk pri Kolinu št. 244.
Gospa G. v M. piše:
„Daše sredstvo mi je hitro pomagalo.“

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Baštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najooneje kupovališče srebroškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čuljarje.

Svetinjice. — Rožni vencl. — Mašne knjžišice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trava in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

„Flox“

je fotografski aparat, s katerim — brez znanja — vsakdo lahko fotografira. Z aparatom se napravi slike v velikosti 5x7 cm in stane z elegantno popolno pripravo in navodilom samo

kron 6.

Odpošilja proti povzetju:

H. Weiss,

Dunaj XIV.3., Sechshausenstrasse 5.108.

F. Podberšič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica, Tržaska ulica št. 17.

Priporoča

slavnemu občinstvu za bližajoči se vseh vernih duš dan

svojo bogato zalogo

različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostih ali finih iz kraškega kamna najbolje vrste za 15 K in više.

V zalogi ima tudi razne kamnite plošče, umivalnike za kuhinje, žlebe itd. itd.

Sprejema in izdeluje vsakovrstna kamnoseška in v strojarstvo stroke spadajoča dela po prav zmernih cenah.

Orožja— municije,

predmeti za lov, dinamične patrone.

Zaloga šivalnih strojev in dvokoles različnih sistemov. Lastna delavnica in popravilnica orožja dvokoles in šivalnih strojev.

Kerševani & Čuk

v Gorici

— Stolni trg št. 9. —

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne 12. marca 1907. se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo združnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1906.: Zdržnikov 1823 z deleži v znesku 104.790 kron. — Hranilne vloge: 1.675.188-82. — Posojila: 1.617.190-37. — Reservni zaklad: 82.382-63. — Vrednost hiš: 112.328-—

Delavnice z električno gonilno silo.

C. kr. priv.

TELEFON št. 109.

KOVINSKA LIVARNA

odlikovana z 18 zlatimi svetinjami

A. Polli v Gorici

Cesta Frana Josipa št. 58.

Livarna izdeluje z znano natančnostjo vsako delo iz litega železa, bronu in drugih kovin za tovarne, mline, obrtne zavode, stavbe itd. itd.

Vsled vpeljanih tehničnih novostij, se lahko sprejemajo dela vsake velikosti, priprosta ali popolnjena do 2000 kg teže in više za vsak komad.

Računi, proračuni in predelava načrtov zastoj.

Dnevna cena brez konkurence.

Hotel „Pri zlati kaplji“

v Solkan pri Gorici

v bližini „Mizarske zadruge“.

Toči izvrstna bela in črna vina, istrski refošk, kraški teran in pristna bela domača vina. — Žgane in druge opojne pijače več vrst. — Izvrstna kuhinja posreže ob vsakem času z raznimi in gorkimi jedili.

Postrežba točna, cene zmerne.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

Anton Milost, lastnik.

CHRISTOFLE

Namizna orodja in posodja vseh vrst.

Priznane težke pocerbranjene

najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omake, kave, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotelle, restavracije in kavarna, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr. dvojni založniki

Christofle & C. — Dunaj

I. Operaring 5 (Heinrichshof).

— Dostrovan oznik na sahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih.

Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki garanco tovarniške znamke in ime Christofle.

Veliki prazni sodovi iz Srbije

iz hrastovega lesa z železnimi obroči, od 2, 7, 20, 30, do 70 hektolitrov, 6-7 cm debelosti v glavi, v popolnoma dobrem stanju, so na prodaj, kakor tudi kadi različnih velikosti. Natančneje se izve pri gosp. L. Sternu, na tekališču Jos. Verdu v hiši Medvedove konfekejske trgovine v II. nadstr. (nasproti kavarne Schwarz).

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najtanjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnoga brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim in Bayal z enoletnim jamstvom

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Lekarna Cristofoletti

v Gorici.

ŽELODOČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena) (znamka).

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim objem. Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Denar prihrani, kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostega in najfinejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa, potobe na šipe in platno, ogledala, žima in platno.